

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SPECIALIŲ TYRIMŲ TARNYBOS
PATEIKTŲ PASIŪLYMŲ ĮGYVENDINIMAS¹ VIEŠOJOJE ĮSTAIGOJE KELMĖS LIGONINĖJE**

<i>Pateiktos pastabos</i>	<i>Pasiūlymai atsižvelgiant į pateiktas pastabas</i>	<i>Duomenys apie pastabų ir pasiūlymų įgyvendinimą</i>	<i>Specialiųjų tyrimų tarnybos vertinimas</i>
<i>1. Kritinės antikorupcinės pastabos</i>			
<p>Neregamentuota techninių specifikacijų rengimo tvarka ir šioje procedūroje yra ligoninėms suteiktos plačios diskrecijos ribos, todėl neaišku kam ASPI teikiama pirmenybė rengiant viešojo pirkimo technines specifikacijas, t. y. ar yra atsižvelgiama į medicinos įrangos individualią charakteristikos svarbą, ar pirmenybė teikiama įrangos veikimo rezultatams, ar apskritai pirmenybė teikiama proporcingumo principui, kuris vis tik turėtų būti paremtas tam tikro lygio ASPI vienodų funkcijų ir tyrimų vykdymui. Nustatytos situacijos, keliančias abejones dėl skaidrių viešojo pirkimo procedūrų, kai tiekėjams iš anksto galėjo būti žinomos kai kurios pirkimo sąlygos, kurios galimai suteikė pranašumą prieš kitus tiekėjus.</p>	<p>Vidaus teisės aktuose įtvirtinti techninės specifikacijos rengimo kontrolės mechanizmą, taip pat dokumentuose aiškiai argumentuoti techninių specifikacijų parametrų bei jų intervalų pasirinkimą ir fiksuoti pagrindinį rengėją.</p>	<p>2021 m. rugsėjo 24 d. įsakymu Nr. V-166 (1.4) patvirtinto Viešosios įstaigos Kelmės ligoninės viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir kontrolės tvarkos aprašo 35 p. yra nurodyti techninių specifikacijų rengimo principai. Kiekvieno pirkimo rengimo etape, parengiamas pirminis techninės specifikacijos variantas, tuomet siekiant gauti konkurencingą pasiūlymą apklausiami ne mažiau kaip 3 potencialūs tiekėjai ir specifikacija tikslinama gavus tiekėjų pastabas ir pasiūlymus. Siektinas rezultatas, kad norimos įsigyti prekės techninės specifikacijos reikalavimus atitiktų ne mažiau kaip 3 rinkoje esantys tiekėjai arba gamintojai.</p>	

2. *Kitos antikorupcinės pastabos*

<p>Kai pirkime pasiūlymą pateikia tik vienas tiekėjas, nesiimama papildomų priemonių, kuriomis būtų įsitikinama, kad vienintelio tiekėjo siūloma kaina yra reali, atitinkanti rinkos kainą ir nėra daugiau potencialių tiekėjų</p>	<p>Teisiniame reglamentavime nustatyti, kokiais objektyviais kriterijais remiantis pirkimo objektai gali būti skaidomi į dalis / rūšis. Taikyti papildomus viešųjų pirkimų kontrolės mechanizmus, atkreipiant ypatingą dėmesį į pirkimus, kuriuose pasiūlymai buvo vertinti tik pagal vieno tiekėjo pateiktą pasiūlymą (įskaitant pirkimus, kai vieno tiekėjo pasiūlymas buvo vertintas atmetus kitus pasiūlymus). Atsitiktine tvarka patikrinti atskirų viešųjų pirkimų procedūras, vykdyti dokumentų kontrolę bei atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą.</p>	<p>Pirkimas skaidomas visada vykdant tarptautinius pirkimus, išskyrus Viešųjų pirkimų įstatyme numatytas išimtis.</p> <p>VšĮ Kelmės ligoninės viešųjų pirkimų organizavimo, vykdymo ir kontrolės tvarkos aprašo 18.3 punktas.</p> <p>Įstaigos darbuotojas, kuriam pavesta atlikti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam asmeniui priskirtinas funkcijas, vieną kartą per ketvirtį patikrins atskirų viešųjų pirkimų procedūras bei 2023 metų IV ketvirtyje atliks korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą.</p>	
<p>Neaiškus ASPĮ paramos teikimo, gavimo ir naudojimo teisinis reglamentavimas, todėl paramos skirstymo procedūros visada gali sąlygoti piktnaudžiavimus, ne vienodą praktiką, taip pat neskaidrius, šališkus, arba tik tam tikriems darbuotojams palankius sprendimus, keliančius prielaidas korupcijos</p>	<p>Tobulinti paramos teikimo, gavimo ir naudojimo teisinį reglamentavimą, nustatyti aiškius lėšų skirstymo kriterijus bei visus paramos naudojimo klausimus nagrinėti komisijose.</p>	<p>LR Sveikatos apsaugos ministrui 2022 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. V-1270 „Dėl rekomendacijų dėl asmens sveikatos priežiūros įstaigų paramos gavimo ir teikimo apskaitos ir viešinimo sistemos taikymo“ pateikus naujas rekomendacijas, VšĮ Kelmės ligoninės direktoriaus 2022 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. V-119 (1.4) patvirtintas naujas paramos gavimo, apskaitos ir viešinimo Viešojoje įstaigoje Kelmės ligoninėje tvarkos aprašas, o</p>	

<p>pasireiškimo tikimybei. Neviešinama informacija apie teiktą, gautą ir panaudotą paramą.</p>		<p>vėliau papildytas ir paramos teikimu. Apraše tiksliau reglamentuotas paramos teikimas ir gavimas. Informacija apie teiktą, gautą ir panaudotą paramą viešinama įstaigos interneto svetainėje.</p>	
<p>Paramą teikę subjektai dalyvauja ASPĮ vykdomuose viešuosiuose pirkimuose, todėl kyla korupcijos rizika, kai skiriant paramą ASPĮ gali būti siekiama palankesnių sprendimų viešųjų pirkimų ar kitose veiklos srityse</p>	<p>Teisiniame reglamentavime numatyti, kad ligoninės savo iniciatyva dėl paramos gavimo negali kreiptis į subjektus, laimėjusius viešuosius pirkimus, arba dalyvaujančius viešųjų pirkimų procedūrose, o esant tam tikrų medicininių priemonių, vaistų paramos būtinumo poreikiui viešai kreiptis į potencialius tiekėjus bei viešinti paramos gavimo ir naudojimo dokumentus.</p>	<p>2022 m. rugsėjo 2 d. įsakymu Nr. V-119 (1.4) patvirtinto Paramos gavimo ir teikimo apskaitos ir viešinimo Viešojoje įstaigoje Kelmės ligoninėje tvarkos aprašo 9 punkte yra nurodyta: „Paramos gavimas gali būti inicijuojamas pačių paramos teikėjų ar Ligoninės iniciatyva, esant tam tikrų medicinos priemonių, vaistų poreikiui, viešai (skelbiant pranešimą žiniasklaidoje, savo interneto svetainėje, socialiniuose tinkluose ar pan.) kreipiantis į potencialius subjektus suteikti paramą“.</p>	
<p>Taikoma praktika, kai pati ligoninė kreipiasi į paramos teikėją, prašo tam tikros paramos, nors teikėjas dalyvauja viešuosiuose pirkimuose, arba yra laimėjęs viešuosius pirkimus ir dėl palankių sprendimų priėmimo visada yra suinteresuotas reaguoti į ligoninės prašymą ir skirti prašomą paramą (motyvai išdėstyti 4.2 punkte</p>	<p>Atsisakyti praktikos, kai ASPĮ prašo paramos iš tiekėjų dalyvavusių / dalyvaujančių viešųjų pirkimų procedūrose ir paramos teikimo srityje taikyti papildomos korupcijos prevencijos priemonės.</p>	<p>VšĮ Kelmės ligoninė niekada neprašė paramos iš tiekėjų dalyvavusių / dalyvaujančių viešųjų pirkimų procedūrose</p>	

	Paramos teikimo, gavimo ir naudojimo srityje skirti daugiau dėmesio korupcijos prevencijai bei užtikrinti, kad paramos naudojimo prioritetai būtų nukreipti gerinti įstaigų gydymo paslaugas.	Įstaigos darbuotojas, kuriam pavesta atlikti už korupcijai atsparios aplinkos kūrimą atsakingam asmeniui priskirtinas funkcijas, nuolat stebi paramos gavimą, teikimą ir naudojimą įstaigoje ir teikia pastabas vyriausiajam finansininkui, komisijai ir/ar direktoriui.	
	Darbuotojams, vykdančiams viešuosius pirkimus ir sudarytų sutarčių vykdymo kontrolę, aprašytų situacijų atveju, skirti papildomą dėmesį ir taikyti kontrolės priemones, pavyzdžiui, kontroliuoti viešųjų pirkimų procedūras, tikrinti dokumentus ir jų atsekamumą bei imtis kitų iniciatyvų, skatinančių antikorupcinės aplinkos kūrimą.	Viešųjų pirkimų specialistas teisės aktų nustatyta tvarka tikrina ar tiekėjas nedalyvavo parengiant techninę specifikaciją. Pastabos aptartos su sudarytų sutarčių kontrolę vykdančiais darbuotojais.	
<i>3. Kitos pastabos</i>			